УДК 796.015:355.292.3
DOI https://doi.org/10.32782/olimpspu/2026.2.8

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СПОРТСМЕНІВ-ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ

Нестерчук Наталія Євгенівна,
доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор,
завідувач кафедри терапії та реабілітації
Навчально-наукового інституту охорони здоров'я
Національного університету водного господарства та природокористування
ORCID ID: 0000-0003-2199-3403
Scopus Author ID: 57208326040
Researcher ID: 2289-2019

Рачок Олександра Олексіївна,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Навчально-наукового інституту охорони здоров'я
Національного університету водного господарства та природокористування
ORCID ID: 0009-0001-2464-552X

Коробкова Римма Михайлівна,
старший викладач кафедри терапії та реабілітації
Навчально-наукового інституту охорони здоров'я
Національного університету водного господарства та природокористування
ORCID ID: 0009-0004-6275-3056

Актуальність дослідження зумовлена збільшенням кількості осіб, які пройшли бойові дії та потребують комплексного відновлення після травм опорно-рухового апарату, ампутацій, функціональних порушень, а також психоемоційних розладів. У статті проаналізовано концептуальні підходи до побудови та моделювання тренувального процесу спортсменів-ветеранів війни в контексті сучасної системи фізичної реабілітації. Показано, що тренувальний процес ветеранів доцільно розглядати не лише як елемент спортивної підготовки, а як багатофункціональний інструмент відновлення фізичних можливостей, покращення морального стану, підвищення якості життя та сприяння поверненню до активної соціальної діяльності. Узагальнено основні підходи до моделювання тренувального процесу спортсменів-ветеранів, які базуються на інтеграції медико-біологічних, психологічних, педагогічних і соціальних складових. Обґрунтовано значущість застосування біомеханічного та технологічного моделювання рухової діяльності, що дає змогу враховувати індивідуальні особливості ветеранів, ступінь функціональних обмежень, особливості протезування та адаптаційний потенціал організму. Визначено структуру тренувального процесу, яка включає корекційно-реабілітаційний, підготовчий, змагальний та перехідний етапи, кожен з яких має специфічні цілі та засоби реалізації. Підкреслено доцільність використання біопсихосоціального підходу, що передбачає поєднання фізичних тренувань із психологічною підтримкою, формуванням мотивації та створенням сприятливого соціального середовища на основі принципу «рівний-рівному». Окрему увагу приділено ролі адаптивного спорту як ефективного засобу фізичного відновлення та психологічної стабілізації ветеранів війни. Розглянуто перспективи впровадження дистанційних і гібридних форматів тренувального процесу, які підвищують доступність реабілітаційно-спортивних послуг незалежно від місця проживання. Доведено, що ефективність моделювання тренувального процесу визначається дотриманням принципів індивідуалізації, безпеки, доступності, інклюзивності та соціальної орієнтації. Зроблено висновок, що сучасна система підготовки спортсменів-ветеранів війни має ґрунтуватися на міждисциплінарному підході та забезпечувати не лише досягнення спортивних результатів, а й комплексне відновлення фізичного стану, психологічного благополуччя та соціальної активності особистості.

Ключові слова: *спортсмени-ветерани війни, тренувальний процес, моделювання, фізична реабілітація, адаптивний спорт, соціальна інтеграція, біопсихосоціальний підхід, фізична підготовка, протезування, ветеранський спорт.*

Nesterchuk Nataliia, Rachok Oleksandra, Korobkova Rymma. Conceptual approaches to modeling the training process of war veteran athletes

The article analyzes conceptual approaches to the development and modeling of the training process of war veteran athletes within the context of the modern system of physical rehabilitation. It is demonstrated that the training process of veterans should be considered not only as an element of sports training but also as a multifunctional tool for restoring physical capabilities, improving psychological well-being, enhancing quality of life, and facilitating a return to active social participation. The main approaches to modeling the training process of veteran athletes, based on the integration of medical-biological, psychological, pedagogical, and social components, are generalized. The significance of applying biomechanical and technological modeling of motor activity is substantiated, as it enables consideration of the individual characteristics of veterans, the degree of functional limitations, specific features of prosthetic use, and the adaptive potential of the human body. The structure of the training process is defined, including corrective-rehabilitation,

preparatory, competitive, and transitional stages, each of which is characterized by specific objectives and implementation methods. The expediency of applying a biopsychosocial approach is emphasized, which involves the combination of physical training with psychological support, motivation development, and the creation of a favorable social environment based on the "peer-to-peer" principle. Particular attention is paid to the role of adaptive sports as an effective means of physical recovery and psychological stabilization of war veterans. The prospects for implementing remote and hybrid training formats are considered, as they increase the accessibility of rehabilitation and sports services regardless of the participant's place of residence. It is proven that the effectiveness of modeling the training process is determined by adherence to the principles of individualization, safety, accessibility, inclusiveness, and social orientation. It is concluded that the modern system of training war veteran athletes should be based on an interdisciplinary approach and ensure not only the achievement of sports performance outcomes but also the comprehensive restoration of physical condition, psychological well-being, and social activity of the individual.

Key words: *war veteran athletes, training process, modeling, physical rehabilitation, adaptive sports, social integration, biopsychosocial approach, physical training, prosthetics, veteran sports.*

Вступ. В умовах зростання кількості ветеранів війни особливої актуальності набуває розроблення науково обґрунтованих підходів до моделювання їхнього тренувального процесу. Залучення до адаптивного спорту сприяє фізичному відновленню, підвищенню функціональних можливостей і соціальній адаптації ветеранів, проте питання побудови ефективних моделей спортивної підготовки цієї категорії спортсменів залишається недостатньо дослідженим. Проблема розвитку адаптивного спорту ветеранів війни активно висвітлюється у сучасних наукових дослідженнях. Науковці наголошують на необхідності інтеграції міжнародного досвіду, розвитку спортивної інфраструктури та підготовки фахівців, здатних працювати з особами, які мають різні функціональні обмеження [2; 6]. Дослідники підкреслюють важливість урахування біомеханічних особливостей рухів, рівня ампутації та функціональних можливостей спортсменів під час побудови тренувального процесу [10; 12]. Науковці у своїх наукових наробках представили міжнародний досвід організації спортивної діяльності для ветеранів [5; 7]. Автори визначили ефективні моделі залучення ветеранів до спортивної активності та наголосили на важливості поєднання фізичної реабілітації із соціальною підтримкою та участю родини у процесі відновлення. Ряд науковців у своїх дослідження проаналізували особливості становлення ветеранського адаптивного спорту в Україні [11; 14]. Автори дослідили розвиток спортивних проєктів для ветеранів, зокрема змагань із силових видів спорту та кросфіту, а також підкреслили їхню роль у фізичній та психологічній реабілітації учасників бойових дій. Науковці обґрунтовують доцільність міждисциплінарного підходу до реабілітації, що передбачає поєднання психологічних, фізичних і соціальних заходів для підвищення адаптаційних можливостей ветеранів [3; 13]. Водночас аналіз наукової літератури свідчить, що більшість досліджень зосереджена на окремих аспектах адаптивного спорту, фізичної чи психологічної реабілітації ветеранів війни. Питання комплексного моделювання тренувального процесу спортсменів-ветеранів війни, яке б поєднувало реабілітаційні, спортивні, біомеханічні та соціально-психологічні компоненти в єдину систему, залишається недостатньо розробленим і потребує подальшого наукового обґрунтування.

Матеріали та методи. Метою дослідження було здійснити аналіз сучасних підходів до організації тренувальної діяльності спортсменів-ветеранів війни та охарактеризувати концептуальні основи моделювання тренувального процесу, спрямованого на відновлення функціональних можливостей організму, підвищення рівня фізичної підготовленості, психологічну стабілізацію й соціальну інтеграцію ветеранів. У процесі дослідження застосовано комплекс загальнонаукових теоретичних методів. Бібліографічний аналіз і аналіз наукової літератури використано для вивчення сучасного стану проблеми моделювання тренувального процесу спортсменів-ветеранів війни. Метод системного аналізу дав змогу визначити взаємозв'язки між компонентами тренувального процесу, фізичної реабілітації та соціальної адаптації ветеранів. Метод узагальнення застосовано для систематизації сучасних наукових підходів і формування концептуальних положень побудови тренувального процесу. Порівняльний аналіз використано для зіставлення вітчизняного та міжнародного досвіду організації тренувальної діяльності ветеранів війни й спортсменів з інвалідністю. Метод моделювання застосовано для обґрунтування концептуальної моделі тренувального процесу спортсменів-ветеранів війни з урахуванням рівня функціональних можливостей, характеру отриманих ушкоджень, індивідуальних реабілітаційних потреб, психологічного стану та особливостей спортивної спеціалізації.

Результати дослідження. У сучасних умовах збільшення кількості осіб, які брали участь у бойових діях, дедалі більшої ваги набуває проблема їх комплексного відновлення – фізичного, психоемоційного та соціального [1; 8]. Одним із дієвих інструментів реабілітації виступає систематична рухова активність, зокрема адаптивний спорт [4; 9]. Це зумовлює потребу у створенні науково обґрунтованих моделей організації тренувального процесу для спортсменів-ветеранів війни з урахуванням наслідків поранень, індивідуальних функціональних обмежень та завдань соціальної інтеграції (рис. 1). Згідно з останніми науковими даними, тренувальна діяльність ветеранів має значні відмінності від стандартних підходів до спортивної підготовки [10; 14]. Її першочергове завдання полягає не у досягненні спортивних показників, а у комплексному відновленні організму, покращенні фізичної витривалості, досягненні психоемоційної стабільності та сприянні поверненню особистості до повноцінного соціального життя [10; 11; 12].

Важливим теоретичним підґрунтям дослідження є біопсихосоціальний підхід, що розглядає віднов-

Рис. 1. Модель тренувального процесу спортсменів-ветеранів війни

лення ветеранів як взаємопов'язану систему фізичних, психологічних і соціальних чинників [13; 14]. У його межах фізична підготовка поєднується з психологічним супроводом і заходами соціальної адаптації, що дозволяє комплексно впливати на наслідки бойового досвіду, включно з фізичними травмами, емоційною напругою та труднощами соціальної інтеграції. Ефективність відновлення в межах цього підходу визначається не лише рівнем фізичної підготовленості, а й психологічним станом, мотивацією до занять, здатністю до саморегуляції та ступенем соціальної включеності особи. Важливу роль відіграє також підтримувальне середовище, яке сприяє стабілізації емоційного стану та підвищенню залученості до тренувального процесу. Значущим елементом виступає принцип «рівний-рівному», що базується на взаємодії ветеранів із подібним досвідом. Він сприяє формуванню довіри, зниженню психологічного бар'єра та підвищенню мотивації до відновлення в умовах групової підтримки.

Окремого значення набуває біомеханічний підхід до організації тренувального процесу, який дозволяє враховувати індивідуальні особливості рухової діяльності ветеранів із порушеннями функцій опорно-рухового апарату, зокрема після ампутацій, контузій або складних травм. У таких випадках відбувається перебудова рухових стереотипів, зміна координаційних механізмів та перерозподіл навантаження між сегментами тіла, що потребує спеціально адаптованих тренувальних підходів.

Запропонована концептуальна модель підготовки спортсменів-ветеранів передбачає поетапну організацію тренувального процесу, де кожен етап має чітко визначені завдання, зміст і очікувані результати.

На *корекційно-реабілітаційному етапі* основна увага зосереджується на поступовому відновленні функціональних можливостей організму після поранень або тривалого періоду обмеженої рухової активності. У цей період пріоритетом є адаптація до фізичних навантажень, відновлення базових рухових навичок, покращення координації, рівноваги та загальної рухової впевненості. Навантаження підбираються індивідуально з урахуванням медичних показань і функціонального стану, а їх інтенсивність підвищується поступово, щоб мінімізувати ризик перевантаження та ускладнень.

Підготовчий етап спрямований на формування та розвиток загальної і спеціальної фізичної підготовленості. У цей період розширюється обсяг тренувальних засобів, підвищується інтенсивність занять, вводяться більш складні координаційні та силові вправи. Значна увага приділяється розвитку витривалості, сили, гнучкості та спеціальних рухових якостей, необхідних для обраного виду спорту. Також закріплюються технічні елементи та формується стійка тренувальна дисципліна.

Змагальний етап передбачає безпосередню участь спортсменів-ветеранів у змаганнях різного рівня. Основною метою цього етапу є практична реалізація сформованих фізичних, технічних і тактичних можливостей в умовах реальної змагальної боротьби, де значну роль відіграють фактори суперництва, регламенту та психологічного тиску. У межах цього етапу особлива увага приділяється вдосконаленню змагальної техніки, так-

тичного мислення та здатності швидко адаптуватися до змінних умов спортивної ситуації. Важливим компонентом є формування вміння контролювати власний функціональний стан під час стартів, раціонально розподіляти сили та ефективно використовувати індивідуальні переваги. Також відбувається закріплення навичок саморегуляції, зокрема контролю дихання, емоційного стану та концентрації уваги в умовах високого психоемоційного навантаження. Даний етап має виражене психологічне значення, оскільки створює умови для перевірки власних можливостей у ситуації реального суперництва. Успішні виступи сприяють підвищенню самооцінки, формуванню відчуття компетентності та зміцненню віри у власні сили. Одночасно формується стресостійкість, здатність долати невдачі та конструктивно реагувати на результат, що є важливим елементом психологічної реабілітації ветеранів.

Перехідний період є завершальною фазою тренувального циклу, яка спрямована на відновлення фізичних і психоемоційних ресурсів організму після інтенсивного змагального навантаження. Основним завданням цього етапу є запобігання накопиченню втоми, перевантаженню нервової системи та розвитку станів хронічного виснаження. У цей період відбувається суттєве зниження обсягу та інтенсивності тренувальних навантажень із одночасним збереженням легких фізичних активностей, що підтримують загальний рівень функціональної підготовленості. Використовуються відновлювальні засоби, застосовуються психологічного розвантаження. Важливою складовою перехідного періоду є також аналіз результатів змагального етапу, оцінка індивідуального прогресу та визначення подальших напрямів підготовки. Це дозволяє коригувати тренувальні програми з урахуванням виявлених сильних і слабких сторін спортсмена. Психологічний аспект цього етапу полягає у зниженні емоційної напруги, відновленні мотиваційного балансу та профілактиці вигорання. Створення умов для повноцінного відпочинку та переключення уваги сприяє відновленню психічної стійкості та готовності до нового тренувального циклу.

Висновки. Тренувальний процес спортсменів-ветеранів війни має комплексний характер і поєднує спортивну підготовку з реабілітаційними завданнями. Одним із найбільш ефективних підходів до його організації є біопсихосоціальна модель, яка враховує фізичні, психологічні та соціальні аспекти відновлення ветеранів. Обґрунтовано доцільність використання біомеханічного підходу для осіб із наслідками поранень, ампутацій та порушеннями функцій опорно-рухового апарату. Запропоновано поетапну структуру підготовки, що включає корекційно-реабілітаційний, підготовчий, змагальний і перехідний етапи та забезпечує поступовість навантажень і безпечне відновлення. Встановлено, що застосування цифрових технологій і міждисциплінарного супроводу підвищує доступність та ефективність тренувального процесу. Запропонована модель сприяє відновленню фізичної працездатності, зміцненню психологічної стійкості та успішній соціальній реінтеграції ветеранів війни.

Література:

1. Базильчук О. Роль адаптивного спорту у соціалізації ветеранів із фізичними травмами. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective.* 2025. Т. 2, № 1. С. 242–247. DOI: https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).96.
2. Базильчук О., Чопик Т. Сучасні підходи до розвитку адаптивного спорту та фізичного виховання в Україні: концепція гібридної моделі. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2025. № 3. С. 7–16. DOI: https://doi.org/10.31891/pcs.2025.3.1.
3. Довніч Є., Нестерчук Н., Михайлова І., Семенчук О., Ярмошевич О., Сєрков О. Методи психологічної реабілітації військовослужбовців. *Міждисциплінарні аспекти впровадження реабілітаційних заходів* : монографія. Рівне ; Харків ; Грудзьондз, 2024. С. 109–129.
4. Крушинська Н. В., Когут І. О. Фізкультурно-спортивна реабілітація ветеранів війни засобами бігових дисциплін легкої атлетики : методичні рекомендації. Київ : НУФВСУ, 2025. 62 с.
5. Маринич В. Л., Когут І. О. Міжнародний досвід організації інклюзивної фізкультурно-спортивної діяльності для ветеранів і членів їхніх сімей. *Sport Science Spectrum*. 2025. № 4. С. 47–57. DOI: https://doi.org/10.32782/spectrum/2025-4-7.
6. Нерода Н. В., Азарова Н. М., Пітин М. П., Хіменес Х. Р., Путятіна Г. М., Еделєв О. С. Теоретичне обґрунтування концепції спорту ветеранів війни як сучасної соціальної практики спорту. *Академічні візії.* 2026. № 28.
7. Нестерчук Н. Є., Савлюк О. Г., Скибінська І. О., Пляшко С. А. Особливості тренерської діяльності в системі фізичної та психологічної реабілітації ветеранів війни. *Перспективи та інновації науки*. 2026. № 5(63). С. 3260–3270. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-5(63)-3260-3270.
8. Пальчук М., Ображей О., Сухомлинов Р. Корекція психоемоційного стану ветеранів війни засобами фітнесу та SPA-процедур. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective.* 2025. Т. 1, № 1. С. 406–412. DOI: https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).55.
9. Пижов О., Петрунін В. Освіта як інструмент реінтеграції ветеранів війни у сфері фізичної культури і спорту. *Sport Science Spectrum.* 2025. № 3. С. 73–79. DOI: https://doi.org/10.32782/spectrum/2025-3-11.
10. Радченко Ю. А., Радченко А. А., Носова Н. Л., Лабінська Г. Б., Жирнов О. В. Адаптивний рукопашний бій як засіб відновлення рухових функцій у осіб з ампутаційними дефектами нижніх кінцівок. *Спортивний вісник Придніпров'я.* 2025. № 2. С. 52–62. DOI: https://doi.org/10.32540/2071-1476-2025-2-052.
11. Юденко О. В., Олєнев Д. Г., Фурдик В. Д. Ретроспективний аналіз формування системи змагань адаптивного спорту ветеранів війни в Україні (на матеріалі силових видів спорту та кросфіту). *Педагогічна академія: наукові записки.* 2025. Вип. 14. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.17061279.

12. Castle M., Heinze N. Adaptive sport participation and psychosocial recovery among Ukrainian veterans: Warrior Games experience. *Journal of Military, Veteran and Family Health.* 2024. Vol. 10, No. 2. P. 44–53.

13. Matviichuk A. V., Mishchuk I. V., Mitchuk O. A. Rehabilitation opportunities for war veterans through physical culture and sports: legal and information dimensions. *Rehabilitation and Recreation.* 2025. Vol. 19, No. 4. P. 149–159. DOI: https://doi.org/10.32782/2522-1795.2025.19.4.14.

14. Tao J., Wang X., Li Y. Psychological and social effects of adaptive sports participation among veterans and persons with disabilities. *Frontiers in Psychology.* 2023. Vol. 14. Article 1187456. DOI: https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1187456

References:

1. Bazylchuk, O. (2025). Rol adaptyvnoho sportu u sotsializatsii veteraniv iz fizychnymy travmamy [The role of adaptive sports in the socialization of veterans with physical injuries]. Physical Culture and Sport: Scientific Perspective, 2(1), 242–247. https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).96 [in Ukrainian].

2. Bazylchuk, O., & Chopyk, T. (2025). Suchasni pidkhody do rozvytku adaptyvnoho sportu ta fizychnoho vykhovannia v Ukraini: kontseptsiia hibrydnoi modeli [Modern approaches to the development of adaptive sports and physical education in Ukraine: The concept of a hybrid model]. Physical Culture and Sport: Scientific Perspective, 3, 7–16. https://doi.org/10.31891/pcs.2025.3.1 [in Ukrainian].

3. Dovnich, Ye., Nesterchuk, N., Mykhailova, I., Semenchuk, O., Yarmoshevych, O., & Sierkov, O. (2024). Metody psykholohichnoi reabilitatsii viiskovosluzhbovtsiv [Methods of psychological rehabilitation of military personnel]. In Mizhdystsyplinarni aspekty vprovadzhennia reabilitatsiinykh zakhodiv (pp. 109–129). Rivne–Kharkiv–Grudziądz. [in Ukrainian].

4. Krushynska, N. V., & Kohut, I. O. (2025). Fizkulturno-sportyvna reabilitatsiia veteraniv viiny zasobamy bihovykh dystsyplin lehkoi atletyky [Physical culture and sports rehabilitation of war veterans by means of athletics running disciplines]. Kyiv: National University of Ukraine on Physical Education and Sport. [in Ukrainian].

5. Marynych, V. L., & Kohut, I. O. (2025). Mizhnarodnyi dosvid orhanizatsii inkliuzyvnoi fizkulturno-sportyvnoi diialnosti dlia veteraniv i chleniv yikhnikh simei [International experience in organizing inclusive physical culture and sports activities for veterans and their family members]. Sport Science Spectrum, 4, 47–57. https://doi.org/10.32782/spectrum/2025-4-7 [in Ukrainian].

6. Neroda, N. V., Azarova, N. M., Pityn, M. P., Khimenes, Kh. R., Putiatina, H. M., & Edeliev, O. S. (2026). Teoretychne obgruntuvannia kontseptsii sportu veteraniv viiny yak suchasnoi sotsialnoi praktyky sportu [Theoretical substantiation of the concept of war veterans' sport as a modern social practice of sport]. Akademichni vizii, 28. [in Ukrainian].

7. Nesterchuk, N. Ye., Savliuk, O. H., Skybinska, I. O., & Pliashko, S. A. (2026). Osoblyvosti trenerskoi diialnosti v systemi fizychnoi ta psykholohichnoi reabilitatsii veteraniv viiny [Features of coaching activity in the system of physical and psychological rehabilitation of war veterans]. Perspektyvy ta innovatsii nauky, 5(63), 3260–3270. https://doi.org/10.52058/2786-4952-2026-5(63)-3260-3270 [in Ukrainian].

8. Palchuk, M., Obrazhei, O., & Sukhomlynov, R. (2025). Korektsiia psykhoemotsiinoho stanu veteraniv viiny zasobamy fitnesu ta SPA-protsedur [Correction of the psycho-emotional state of war veterans by means of fitness and SPA procedures]. Physical Culture and Sport: Scientific Perspective, 1(1), 406–412. https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).55 [in Ukrainian].

9. Pyzhov, O., & Petrunin, V. (2025). Osvita yak instrument reintehratsii veteraniv viiny u sferi fizychnoi kultury i sportu [Education as a tool for the reintegration of war veterans into the field of physical culture and sport]. Sport Science Spectrum, 3, 73–79. https://doi.org/10.32782/spectrum/2025-3-11 [in Ukrainian].

10. Radchenko, Yu. A., Radchenko, A. A., Nosova, N. L., Labinska, H. B., & Zhyrnov, O. V. (2025). Adaptyvnyi rukopashnyi bii yak zasib vidnovlennia rukhovykh funktsii u osib z amputatsiinymy defektamy nyzhnikh kintsivok [Adaptive hand-to-hand combat as a means of restoring motor functions in persons with lower-limb amputations]. Sportyvnyi visnyk Prydniprovia, 2, 52–62. https://doi.org/10.32540/2071-1476-2025-2-052 [in Ukrainian].

11. Yudenko, O. V., Olieniev, D. H., & Furdyk, V. D. (2025). Retrospektyvnyi analiz formuvannia systemy zmahan adaptyvnoho sportu veteraniv viiny v Ukraini (na materiali sylovykh vydiv sportu ta krosfitu) [Retrospective analysis of the formation of the adaptive sports competition system for war veterans in Ukraine (based on strength sports and CrossFit)]. Pedahohichna akademiia: naukovi zapysky, 14. https://doi.org/10.5281/zenodo.17061279 [in Ukrainian].

12. Castle, M., & Heinze, N. (2024). Adaptive sport participation and psychosocial recovery among Ukrainian veterans: Warrior Games experience. Journal of Military, Veteran and Family Health, 10(2), 44–53.

13. Matviichuk, A. V., Mishchuk, I. V., & Mitchuk, O. A. (2025). Rehabilitation opportunities for war veterans through physical culture and sports: Legal and information dimensions. Rehabilitation and Recreation, 19(4), 149–159. https://doi.org/10.32782/2522-1795.2025.19.4.14

14. Tao, J., Wang, X., & Li, Y. (2023). Psychological and social effects of adaptive sports participation among veterans and persons with disabilities. Frontiers in Psychology, 14, Article 1187456. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1187456

Дата першого надходження статті до видання: 16.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.08.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 19.11.2026